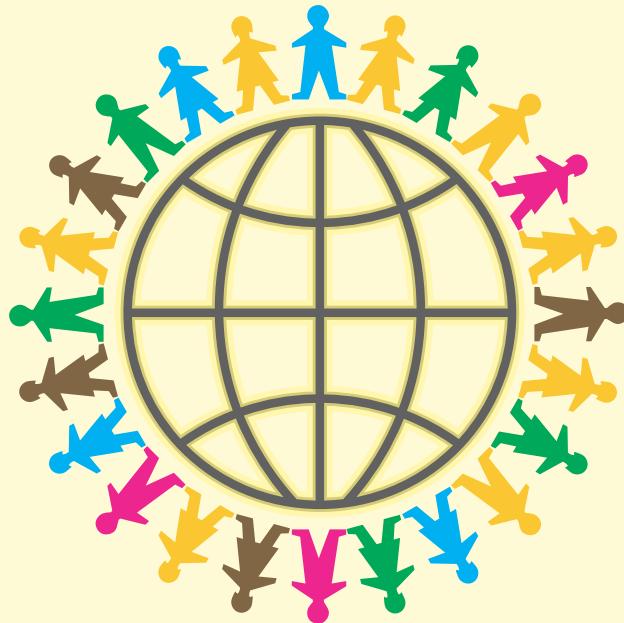

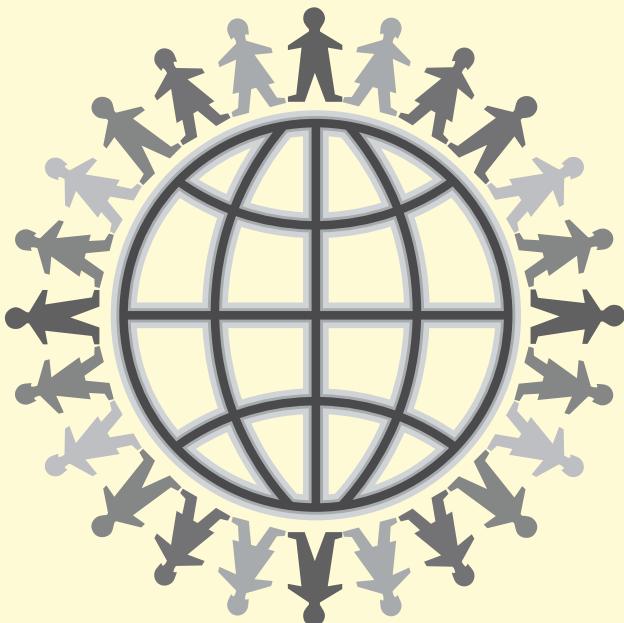

KONVENCIJA UJEDINJENIH NACIJA O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Jednostavna za razumijevanje i čitanje

**KONVENCIJA
UJEDINJENIH NACIJA
O PRAVIMA
OSOBA S INVALIDITETOM**

Sarajevo, 2012.

Izdava :
Savez organizacija za podršku osobama
s intelektualnim teško ama Federacije Bosne i Hercegovine

SUMERO
Sutjeska br. 18
Tel: +387 33 26 86 40
<http://www.sumero.ba>

Za izdava a:
Haris Haveri

Urednik:
Haris Haveri

U izradi ove Konvencije veliku pomo pružile su osobe s
intelektualnim teško ama i volonteri Saveza SUMERO.

Radna grupa:

Kenan Topalovi , Mirza Smaji , Fahrudin Suljagi ,
Ahmija Mešanovi , Marko Radovanovi , Andrej Petrovi ,
Amir Paši , Ileana Bandur, Darija Sokolovi , Sedin osi ,
Emela Smajlovi , Amila Biberki , Sabina ano,
Vedrana Zaimovi , Sunita Dautbegovi -Bošnjakovi

Priprema: T&T concept d.o.o. Sarajevo
Štampa: Savart M d.o.o Sarajevo

Tiraž:
1000 kom.

Tre e izdanje

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo
341.231:364.6-056.24(094)

KONVENCIJA Ujedinjenih nacija o pravima osoba s
invaliditetom / [urednik Haris Haveri]
Sarajevo : Savez organizacija za podršku osobama s
intelektualnim teško ama Federacije Bosne i
Hercegovine, SUMERO, 2012. - 52 str. ; ilustr. ; 24 cm

ISBN 978-9958-9397-3-0
COBISS.BH-ID 19415814

UVOD

U ovoj brošuri prera ena je Konvencija o pravima osoba s invaliditetom.

Ona govori o pravima osoba s invaliditetom.

Putem nje se treba osigurati ravnopravnost osoba s invaliditetom.

Ovu brošuru smo izradili kako bi osobama s intelektualnim teško ama olakšali upoznavanje Konvencije o pravima osoba s invaliditetom.

Svi lanovi Konvencije su prera eni u lako razumljivom obliku.

U njoj e sve osobe s invaliditetom mo i prona i odgovore o svojim pravima i slobodama.

Ova brošura je prva bosanskohercegova ka prilago ena verzija Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom, jednostavna za razumijevanje i itanje, na ijoj izradi su aktivno u estvovale osobe s intelektualnim teško ama, volonteri i uposlenici Saveza SUMERO.

Ukoliko imate nekih dodatnih pitanja možete se obratiti Savezu organizacija za podršku osobama s intelektualnim teško ama Federacije Bosne i Hercegovine Sumero, www.sumero.ba.

KONVENCIJA O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Član 1.

Svrha

Konvencija o osobama s invaliditetom govori o tome šta trebaju države potpisnice da urade kako bi obezbijedile da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava i slobode kao i svi ostali ljudi.

Osobe s invaliditetom su one koje imaju:

- intelektualne teškoće
- teškoće s vidom
- teškoće sa slušom
- teškoće s kretanjem
- teškoće u obavljanju nekih drugih aktivnosti

Član 2. Definicije

Komunikacija obuhvata jezike, Brailleovo pismo (za slijepе osobe), komunikaciju putem dodira (kao rukovanje), pisani oblik kojeg možemo prilagoditi da bude jednostavan za čitanje, zvučne zapise i druge različite medijske sadržaje (kao televizija i internet).

Diskriminacija na osnovu invaliditeta znači da ljudi prema osobama s invaliditetom postupaju lošije nego prema ostalim ljudima, samo zato što su osobe s invaliditetom.

Razumna prilagodba znači da treba ukloniti prepreke zbog kojih osobe s invaliditetom ne mogu ostvariti ravnopravnost s drugim ljudima (liftovi, stepenice, tekstovi).

Član 3. Opća načela

Posebno je važno:

- poštovati dostojanstvo i slobodu izbora osoba s invaliditetom
- da se nad osobama s invaliditetom ne vrši diskriminacija
- da osobe s invaliditetom imaju pravo da budu uključene u društvo kao i svi drugi
- osigurati da osobe s invaliditetom budu prihvачene i ravnopravne
- da osobe s invaliditetom imaju jednake mogućnosti kao ostali
- da muškarci i žene imaju jednake mogućnosti

- da se poštaju sposobnosti i prava djece s invaliditetom

Član 4. Opće obaveze

Države koje potpišu Konvenciju trebaju:

- prihvati zakone kako bi osobe s invaliditetom mogle ostvariti prava iz Konvencije
- ukinuti zakone koji ne poštuju prava iz Konvencije
- zaštititi prava osoba s invaliditetom
- brinuti da niko ne diskriminira osobe s invaliditetom
- upoznati stručnjake koji pomažu osobama s invaliditetom s ovom Konvencijom

- što prije osigurati sva prava iz Konvencije
- da uključe osobe s invaliditetom u stvaranju novih zakona i politika

Član 5. Ravnopravnost i nediskriminacija

Države koje usvoje Konvenciju
priznaju da su
osobe s invaliditetom jednake
i ravnopravne sa svim ljudima.

Zbog toga će zabraniti
svaku diskriminaciju
osoba s invaliditetom.

Države će ukloniti prepreke zbog
kojih osobe s invaliditetom
ne mogu ostvariti jednaka prava
kao i drugi ljudi.

Član 6. **Žene s invaliditetom**

Države se slažu da su žene i djevojke s invaliditetom ponekad nepravedno tretirane.

Zato će se posebno brinuti o ravnopravnosti žena s invaliditetom u društvu.

Član 7. **Djeca s invaliditetom**

Države će osigurati jednaka prava za svu djecu.

Države će posebno brinuti o poštivanju prava djece s invaliditetom.

Najvažnije je razmišljati o tome šta je najbolje za dijete.

Države se slažu da djeca s invaliditetom imaju pravo da budu saslušana o svojim potrebama.

Član 8.

Podizanje svijesti

Države neće dozvoliti da se o osobama s invaliditetom govori kao o nesposobnim ili manje vrijednim ljudima.

Osobe s invaliditetom su jednakovrijedni i sposobni ljudi.

Države koje su potpisale Konvenciju trebaju upoznati građane s pravima i sposobnostima osoba s invaliditetom na sljedeći način:

- organizovati kampanje kako bi se promijenilo mišljenje ljudi o životima osoba s invaliditetom, o stvarima kao što su brak ili seks
- pokazati šta osobe s invaliditetom mogu da rade
- učiti djecu o jednakim pravima osoba s invaliditetom

- pomoći medijima
(TV, novine, radio, Internet)
da pravilno predstave
osobe s invaliditetom
- podržati u većoj mjeri rad na
podizanju svijesti ljudi o
invalidnosti

Član 9. Pristupačnost

Države trebaju ukloniti sve
prepreke koje sprječavaju da
osobe s invaliditetom ravnopravno
s drugim ljudima idu:

- u škole
- na posao
- u bolnice
- u kina i muzeje
- u kafiće, restorane i klubove
- u banke
- u autobuse i vozove

Države trebaju osigurati da osobe s invaliditetom koriste sve što koriste i svi ostali ljudi u zajednici.

Član 10. Pravo na život

Svi ljudi imaju jednako pravo na život, uključujući i osobe s invaliditetom.

Član 11. Vanredno stanje

Osobe s invaliditetom imaju pravo biti zaštićene i sigurne u slučaju:

- prirodnih nepogoda
- rata
- i drugih rizičnih situacija

Član 12. Jednaki pred zakonom

Osobe s invaliditetom imaju jednaku poslovnu sposobnost kao svi ljudi.

Što znači pravo na rad, pravo da glasaju na izborima, sklapaju brak, pravo na nasleđivanje imovine i ostala prava.

Osobe s invaliditetom mogu odlučivati o sebi i svom životu.

Osobe s invaliditetom trebaju samostalno donositi što više odluka o svom životu.

Država treba osobama s invaliditetom osigurati, njima, potrebnu podršku.

Rad ljudi koji pružaju podršku osobama s invaliditetom se treba kontrolisati.

Osobe s invaliditetom imaju jednaka prava:

- da im se ne oduzima novac ili dom
- da imaju odgovarajuću podršku pri donošenju odluka
- da posjeduju ili dobiju nekretnine na svoje ime
- da kontrolišu svoj novac

Član 13. Ostvarivanje prava

Osobe s invaliditetom imaju pravo koristiti sudove u svojoj državi jednako kao i ostali građani.

Države trebaju pomoći osobama s invaliditetom da ostvare to pravo.

Ljudi koji rade u sudovima, policiji ili zatvorima trebaju poznavati prava i potrebe osoba s invaliditetom.

Član 14. Sloboda i sigurnost osobe

Osoba s invaliditetom ima pravo na:

- slobodno kretanje unutar i izvan države
- slobodu i da se ne šalje u zatvor samo zbog invaliditeta, već samo ukoliko zakon to nalaže

Osobe s invaliditetom koje sud pošalje u zatvor imaju jednaka ljudska prava kao svi ostali zatvorenici.

U zatvorima treba ukloniti prepreke zbog kojih osobe s invaliditetom ne mogu ostvarivati ista prava kao i ostali zatvorenici.

Član 15.

Sloboda od mučenja i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja

Nijedna osoba s invaliditetom ne smije biti mučena, ponižavana ili kažnjavana.

Nad osobama s invaliditetom se ne smiju vršiti eksperimenti, naročito ne u medicinske svrhe (osim ukoliko se oni sa tim ne slože svojom slobodnom voljom).

Član 16.

Sloboda od iskorištavanja, nasilja i zlostavljanja

Država će štititi osobe s invaliditetom od iskorištavanja, nasilja i zlostavljanja.

Država će omogućiti osobama s invaliditetom da prijave iskorištavanje, nasilje i zlostavljanje.

Osobe s invaliditetom su dužne zatražiti pomoć od države ukoliko budu iskorištene i zlostavljanе.

Države treba da obezbijede neophodnu pomoć i podršku zlostavljenim osobama, kako bi im pomogle da budu bezbjedne i da se oporave od zlostavljanja.

Države će se truditi da otkriju i kazne svako iskorištavanje, nasilje i zlostavljanje prema osobama s invaliditetom.

Član 17. Zaštita integriteta osobe

Osobe s invaliditetom treba tretirati kao i sve ostale ljudе, s istim poštovanjem i pravima.

Član 18. Sloboda kretanja i državljanstvo

Osobe s invaliditetom imaju pravo:

- slobodno se kretati u svojoj zemlji i izvan svoje zemlje
- odabrati mjesto na kojem će živjeti
- dobiti svoje lične dokumente
- dobiti i promijeniti državljanstvo

Državljanstvo im se ne može oduzeti na osnovu invaliditeta.

Djeca s invaliditetom imaju pravo da upoznaju svoje roditelje i pravo na brigu od svojih roditelja.

Član 19.

Samostalno življenje i uključenost u zajednicu

Osobe s invaliditetom imaju pravo živjeti u zajednici kao i svi ostali ljudi.

Osobe s invaliditetom imaju pravo biti uključene u zajednicu kao i svi ostali ljudi.

Osobe s invaliditetom mogu birati gdje će da žive, i s kim će živjeti, ravnopravno kao i drugi.

Niko ne smije prisiljavati osobe s invaliditetom da žive odvojeno od ostalih ljudi.

Osobe s invaliditetom imaju pravo na servise podrške u lokalnoj zajednici što uključuje: socijalne radnike, asistente, psihologe, doktore i druge.

Član 20. Kretanje

Država će poduzeti sve mjere kako bi obezbijedila jednostavnost kretanja za osobe s invaliditetom, uključujući:

- olakšavanje kretanja uz pristupačne troškove
- organizovanje radionica o vještinama kretanja i obučavanje osoblja koje radi s osobama s invaliditetom
- podržavanje firmi koje proizvode pomagala za pokretljivost osoba s invaliditetom

Član 21.

Sloboda izražavanja i pristup informacijama

Države će poduzeti sve mjere kako bi osigurale da osobe s invaliditetom mogu koristiti svoje pravo na slobodu izražavanja i mišljenja.

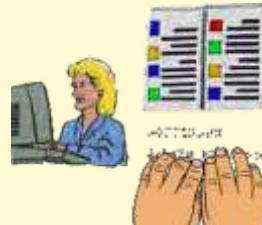

To obuhvata:

- pružanje osobama s invaliditetom informacije namijenjene općoj populaciji u pristupačnim oblicima
- slobodu izražavanja na način koji im najviše odgovara
- uklanjanje prepreka koje ometaju osobe s invaliditetom u izražavanju mišljenja, ideja i osjećaja
- da novine, televizija i internet budu dostupni osobama s invaliditetom

- obezbjeđivanje gestovnog govora, Brajevog pisma i drugih načina informisanja

Član 22. Poštivanje privatnosti

Osobe s invaliditetom imaju pravo na svoju privatnost.

Države treba da se pobrinu da privatne informacije o osobama s invaliditetom budu povjerljive kao i informacije o ostalim ljudima.

To znači da:

- doktori ne smiju davati podatke o zdravstvenom stanju osoba s invaliditetom
- niko ne smije otvarati i čitati pisma osoba s invaliditetom.

- niko ne smije imati pristup bankovnom izvodu osoba s invaliditetom

Član 23. Poštivanje doma i porodice

Osobe s invaliditetom imaju pravo na brak, porodicu i djecu kao i svi ljudi.

Države treba da obezbijede:

- da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava na brak i na osnivanje porodice, ako oboje to žele
- da osobe s invaliditetom imaju pravo da odluče koliko djece žele da imaju i kada, kao i pravo na to da im se medicinskim zahvatom ne oduzima mogućnost planiranja porodice
- podršku osobama sa invaliditetom u odgoju djece

Osobe s invaliditetom imaju pravo biti udomitelji, posvojitelji ili skrbnici kao i svi ljudi.

Kad se odlučuje o skrbniku, udomitelju ili posvojitelju djeteta mora se voditi računa o tome šta je najbolje za dijete.

Država treba pomoći osobama s invaliditetom u brizi za dijete.

Djeca s invaliditetom imaju jednaka prava kao i sva druga djeca.

Države trebaju podržavati djecu s invaliditetom i njihove porodice.

Djeca s invaliditetom imaju pravo da ne budu odvojeni od svoje porodice.

Samo sud može odlučiti da je za dijete bolje da živi odvojeno od svojih roditelja.

Sud ne smije odlučiti da dijete treba živjeti odvojeno od roditelja samo zato što su roditelji osobe s invaliditetom.

Ako roditelji ne mogu brinuti o svom djetetu,
o djetetu treba brinuti rodbina.

Ako o djetetu ne mogu brinuti roditelji
i rodbina
država treba pronaći porodicu
koja će se brinuti o djetetu.

Član 24. Obrazovanje

Osobe s invaliditetom imaju jednako pravo na obrazovanje u redovnim školama kao i svi ljudi.

Države trebaju obezbijediti:

- da svi učenici u školama budu ravnopravni

- da učenici s invaliditetom mogu razviti svoje talente i sposobnosti
- da se učenici s invaliditetom nakon škole mogu uspješno uključiti u društvo

Učenici s invaliditetom imaju pravo da se upišu u iste škole kao i ostali učenici.

Učenici s invaliditetom se ne smiju odvajati u specijalne škole zbog invaliditeta.

Učenici s invaliditetom imaju pravo na kvalitetno i besplatno osnovno i srednjoškolsko obrazovanje kao i ostali ljudi.

Države trebaju prilagoditi redovne škole osobama s invaliditetom.

Osobe s invaliditetom imaju pravo na pomoć u redovnim školama.

Osobe s invaliditetom imaju pravo naučiti vještine koje će im olakšati sudjelovanje u društvu.

Naprimjer: Brajevo pismo, znakovni jezik i druge vještine.

Djeca s oštećenim vidom ili sluhom trebaju dobiti pravilno obrazovanje i podršku prilikom učenja.

Države trebaju osigurati potrebnu obuku za učitelje i osoblje koje radi u školama kako bi pravilno mogli da podrže učenike s invaliditetom.

Osobe s invaliditetom imaju pravo učiti i obrazovati se tokom cijelog života.

Član 25. Zdravlje

Osobe s invaliditetom imaju jednako pravo na zdravstvenu zaštitu kao i svi drugi ljudi.

Osobama s invaliditetom država treba osigurati:

- jednaku besplatnu zdravstvenu zaštitu
- zdravstvene usluge koje će im pomoći u očuvanju zdravlja
- zdravstvene usluge u zajednici gdje žive
- da se doktori prema osobama s invaliditetom odnose jednakо као prema svim ostalim ljudima
- da mogu ostvariti zdravstveno i životno osiguranje na isti način kao i svi ostali ljudi
- da profesionalno osoblje pruža istu uslugu osobama s invaliditetom као и осталим ljudima

Član 26.

Ospozobljavanje i oporavak

Osobe s invaliditetom imaju pravo osposobiti se za samostalan i neovisan život.

Osobe s invaliditetom imaju pravo biti uključene u zajednicu.

Države trebaju osigurati ospozobljavanje svih osoba s invaliditetom za samostalan i nezavisani život.

Ospozobljavanje za samostalan i neovisan život treba početi već u djetinjstvu.

Ospozobljavanje za samostalan i neovisan život treba olakšati čovjekov život u zajednici.

Usluge za ospozobljavanje i oporavak trebaju biti, koliko je god to moguće u blizini domova osoba s invaliditetom.

Osoblje koje pruža usluge za osposobljavanje i oporavak mora biti obučeno da dobro radi svoj posao.

Države će obezbijediti različita pomagala i opreme kako bi olakšali život osoba s invaliditetom u zajednici.

Član 27. Rad i zapošljavanje

Osobe s invaliditetom imaju jednako pravo na rad kao i svi drugi ljudi.

Osobe s invaliditetom ne smije se diskriminirati ni kada traže posao ni kada se zaposle.

Osobe s invaliditetom imaju pravo:

- raditi na istim mjestima i zajedno sa svim ostalim ljudima

- dobiti jednaku platu kao i ostali ljudi koji rade na istom poslu
- biti članovi sindikata kao i ostali ljudi
- dobiti pomoć u traženju posla kakvu dobivaju i drugi ljudi
- na kvalitetno obrazovanje kako bi se mogli zaposliti
- napredovati na poslu kao i drugi ljudi
- pokrenuti svoju firmu ili obrt kao i drugi ljudi
- na prilagodbu radnog mjesta na kojem rade

Država treba poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Država ima pravo davati novčana sredstva za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Država će osigurati zaštitu osoba s invaliditetom od ropskog i prisilnog rada.

Član 28. Odgovarajući životni standard i socijalna zaštita

Država treba štititi osobe s invaliditetom od siromaštva i gladi isto kao i sve ostale građane.

Osobe s invaliditetom imaju jednakopravo na:

- socijalnu zaštitu
- penzиона osiguranje
- pomoć u rješavanju stambenih problema

Član 29.

Učestvovanje u političkom i javnom životu

Osobe s invaliditetom imaju pravo:

- učestvovati na izborima
- osnovati ili se učlaniti u političku stranku
- osnovati ili se učlaniti u nevladine organizacije i udruženja koja se bave javnim i političkim životom
- na zaštitu prava osoba s invaliditetom na tajno glasanje na izborima i javnim referendumima
- na osnivanje i pristupanje organizacijama osoba s invaliditetom kako bi ih one predstavljale na međunarodnom, nacionalnom i lokalnom nivou

Kako bi svaka osoba s invaliditetom mogla učestvovati na izborima, prostori i materijali za glasanje trebaju biti pristupačni i jednostavni za razumijevanje i upotrebu.

Osobe s invaliditetom koje žele glasati, imaju pravo tražiti podršku za sudjelovanje na izborima i sami odrediti osobu koja će im pomoći oko glasanja.

Član 30. Učestvovanje u kulturnom životu, rekreaciji, razonodi i sportu

Osobe s invaliditetom imaju jednakopravo koristiti kulturne i sportske sadržaje kao i svi ljudi.

Kulturni sadržaji su:

- kino
- pozorište
- muzej
- biblioteka
- televizija i novine

Sportski sadržaji su:

- stadioni
- bazeni
- sportski tereni
- sportske dvorane

Kako bi se
osobama s invaliditetom
omogućilo učestvovanje na
ravnopravnoj osnovi u rekreativnim,
sportskim aktivnostima i razonodi,
države trebaju:

- poticati i poboljšati učestvovanje
osoba s invaliditetom u svim
sportskim aktivnostima

- omogućiti osobama s invaliditetom da učestvuju u sportovima i rekreatiji u oblasti invalidnosti
- omogućiti osobama s invaliditetom jednak pristup sportskim, rekreatijskim i turističkim objektima
- omogućiti djeci s invaliditetom jednak pristup u igri i rekreatiji

Član 31. Prikupljanje podataka

Države trebaju prikupljati podatke o osobama s invaliditetom kako bi pomogle da se Konvencija ostvari.

Prilikom prikupljanja i dijeljenja podataka mora se zaštititi privatnost osoba s invaliditetom.

Podaci o osobama s invaliditetom smiju se prikupljati i dijeliti samo onako kako je određeno zakonom.

Član 32. Međunarodna saradnja

Države će međusobno sarađivati na provedbi Konvencije.

Države će sarađivati s udruženjima osoba s invaliditetom na provedbi Konvencije.

Države koje su usvojile Konvenciju moraju ispunjavati sve što piše u Konvenciji.

Član 33. Nacionalno provođenje Konvencije

Vlade država trebaju odrediti jedno ili više središta unutar vlade, koja će se baviti ostvarivanjem Konvencije.

Države trebaju imati način na koji mogu da izmjere koliko se pravilno ostvaruje Konvencija.

Osobe s invaliditetom trebaju biti uključene u procjenu ostvarivanja Konvencije.

Član 34. Odbor za prava osoba s invaliditetom

Za provedbu Konvencije
Ujedinjeni narodi će osnovati
Odbor za prava
osoba s invaliditetom.

Odbor će u početku imati 12
članova, a maksimalan broj članova
je 18.

Članovi Odbora će savjesno obavljati
svoju dužnost.

U Odbor su dobrodošli eksperti koji
su osobe s invaliditetom.

Članove Odbora će izabrati države potpisnice.

Članovi Odbora izabrat će se tajnim glasanjem tokom velikog sastanka.

Osobe koje budu dobile najviše glasova bit će izabrane u Odbor.

Početni izbori će se održati u prvih šest mjeseci nakon početka Konvencije.

Države imaju dva mjeseca da pošalju imena ljudi koji će biti u Odboru.

6 MJESECI						
1	2	3	4	5	6	7
1	8	9	10	11	12	13
2	15	16	17	18	19	20
2	22	23	24	25	26	27
2	29	30	30			28

2 MJESECA						
1	2	3	4	5	6	7
1	8	9	10	11	12	13
2	15	16	17	18	19	20
2	22	23	24	25	26	27
2	29	30	30			28

4 GODINE						
1	2	3	4	5	6	7
1	8	9	10	11	12	13
2	15	16	17	18	19	20
2	22	23	24	25	26	27
2	29	30	30			28

Članovi Odbora biraju se na razdoblje od četiri godine.

Odbor utvrđuje svoj pravilnik o radu.

Generalni sekretar

Ujedinjenih naroda osigurat će potrebno osoblje, opremu i prostorije za učinkovit rad Odbora.

Član 35.

Izvještaji država potpisnica

Države koje usvoje Konvenciju trebaju pisati izvještaje Odboru.

Države trebaju poslati izvještaj Odboru u roku od dvije godine nakon što pristanu da se pridruže.

2 GODINE						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	30				

U izvještajima države trebaju napisati šta su sve uradile da osobama s invaliditetom osiguraju sva prava iz Konvencije.

Nakon toga, svaka država slat će izvještaj svake četiri godine.

4 GODINE						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	30				

Država će slati dodatne izvještaje ako Odbor to zatraži.

Odbor će odlučiti koje informacije države treba da stave u svoje izvještaje.

Član 36. Pregledanje izvještaja

Odbor će pregledati svaki izvještaj i dat će državama ideje i savjete o izvještaju.

Odbor može tražiti i dodatne informacije.

Ako izvještaj jako kasni,
Odbor može da opomene državu.

Sve države će moći da vide sve izvještaje.

Svaka država mora da obezbijedi javnosti da vidi njen izvještaj i ono što je Odbor rekao o izvještaju.

Odbor će poslati izvještaje različitim organizacijama kako bi potražio savjet ili pomoć ako je ona potrebna.

Član 37. Saradnja između država i Odbora

Svaka država će raditi s Odborom i pomagati članovima Odbora tako što će im davati potrebne informacije.

Odbor će razmotriti kako da sarađuje s državama kako bi se Konvencija ostvarila.

Član 38. Odnos Odbora s drugim organizacijama

Važno je da sve države i sve organizacije skupa rade kada su u pitanju prava osoba s invaliditetom.

Različita odjeljenja i organizacije mogu davati savjete i informacije o provođenju Konvencije u oblastima u kojima rade.

Odbor može zatražiti od ostalih organizacija za ljudska prava da napišu izvještaj o tome kako se njihov rad slaže s Konvencijom.

Član 39. Izvještaj Odbora

Odbor će pisati izveštaj svake druge godine Generalnoj skupštini i Ekonomskom i socijalnom vijeću.

Izvještaj će sadržavati ideje različitih država o tome šta bi trebalo uraditi.

Član 40.

Sastanci država potpisnica

Države potpisnice su države koje su usvojile Konvenciju.

Svake dvije godine održat će se sastanci država.

Na sastancima će se raspravljati o provedbi Konvencije.

Član 41.

Čuvanje izvještaja i Konvencije

Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će čuvati sve informacije, izvještaje i originalnu verziju Konvencije.

Član 42.

Potpisivanje Konvencije

Države će moći da potpišu Konvenciju od 30. marta 2007. godine pa nadalje u Sjedištu Ujedinjenih naroda u Njujorku.

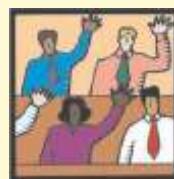
MART 2007						
P	U	S	Č	P	S	N
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Član 43.

Pristanak na Konvenciju

Konvencija započinje u državama koje su je potpisale onda kada se dogovore o tome.

Ostale države koje još nisu potpisale Konvenciju, mogu se pridružiti.

Član 44.

Grupe država

Neke države su grupisane u organizacije, kao što je to naprimjer Evropska unija.

Takve organizacije također mogu dati svoj doprinos Konvenciji.

Konvencija se može potpisati samostalno ili zajednički.

Naprimjer, države Evropske unije mogu Konvenciju potpisati samostalno, a mogu se dogovoriti i da je potpišu zajednički.

Član 45. Stupanje na snagu

Konvencija će početi 30 dana nakon što je 20 država odobri.

Član 46. Slaganje s Konvencijom

Države mogu reći ako postoje dijelovi Konvencije s kojima se ne slažu.

Države se moraju složiti sa osnovnim djelovima Konvencije.

Član 47. Izmjene Konvencije

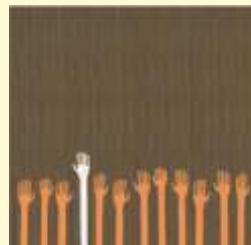
Države potpisnice mogu predložiti izmjene u Konvenciji.

To čine pismenim putem Generalnom Sekretaru koji će o tome obavijestiti druge države.

Države će odlučiti da li im je neophodan sastanak kako bi razgovarali o izmjenama koje predloži neka država.

Ako za predložene izmjene glasa dovoljan broj država one postaju sastavni dio Konvencije.

Član 48.

Otkazivanje Konvencije

Država može odlučiti da više ne želi primjenjivati Konvenciju.

To se naziva
otkazivanje Konvencije.

O otkazivanju Konvencije
država mora obavijestiti
Glavnog sekretara Ujedinjenih
naroda.

Država će prestati da bude dio Konvencije godinu dana nakon tog obavještenja.

Član 49.

Pristupačne informacije

Konvenciju treba prilagoditi tako da bude razumljiva što većem broju ljudi.

Ova Konvencija je prilagođena tako da bude razumljiva osobama s intelektualnim teškoćama.

Član 50. Konvencija na drugim jezicima

Originalna Konvencija je štampana na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Prijevod Konvencije u svakoj državi mora biti jednak originalnoj verziji Konvencije.

Svaka država koja usvoji Konvenciju prevodi je na svoj jezik.

SAVEZ ORGANIZACIJA ZA PODRŠKU OSOBAMA
S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA FBiH

SUMERO KONTAKT:
Sutjeska 18, 71000 Sarajevo Bosna i Hercegovina
Tel/fax: +387 (0)33 268 640 / 268 641;
E-mail: info@sumero.ba; www.sumero.ba

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

Raiffeisen Bank BiH
Žiro račun: 161-00000-539-00-389
IBAN CODE: BA39161100000013368